

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1995/86
KARAR NO : 1996/33

ÖZET: Kamulaştırma kararını iptal eden belediye emcümeni kararının iptali istemi ile açılan davanın, 2942 sayılı Yasa'nın 21. ve 24. maddeleri uyarınca adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Yusuf Murat Tarım

Davalı : Büyükşehir Belediye Başkanlığı-KAYSERİ

O L A Y : Davacıya ait Kayseri Kocasinan İlçesi, Pervane Mahallesi 853 ada, 160 parsel numaralı taşınmaz, Kayseri Büyükşehir Belediyesince kamulaştırılmış, ferağı belediyeye verilmiş ve tezyidi bedel davası açılmıştır.

Davacı, tezyidi bedel davasının karar aşamasındayken belediyenin 12.4.1992 gün ve 35-1271 sayılı Encümen kararı ile kamulaştırmadan vazgeçtiğini bildirdiğini ileri sürerek bu kararın iptali istemi ile idare mahkemesinde dava açmıştır.

KAYSERİ İDARE MAHKEMESİ; 9.2.1993 gün ve E.92/490, K. 93/55 sayıyla, davanın kabulüne işlemin iptaline karar vermiş, temyiz edilen karar Danıştay 6. Dairesinin 16.12.1993 gün ve 2191-5514 sayılı kararıyla ve: 2942 sayılı Yasa'nın 21. maddesinde idarenin, kamulaştırmanın her safhasında kamulaştırmadan tek yanlı olarak kısmen veya tamamen vazgeçebileceği, aynı Yasa'nın 24. maddesinde 21. madde uygulamasından doğacak anlaşmazlıkların adli yargı yerinde çözümleneceğine ilişkin hüküm uyarınca, davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle mahkeme kararını bozmuş; bozma kararına uyan mahkeme görevsizlik kararı vermiş, bu karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı aynı istekle, 29.6.1995 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

KAYSERİ 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 24.10.1995 gün ve 790 sayıyla; Benzer bir davada verilen Yargıtay 18. Hukuk Dairesinin 19.1.1995 gün ve E.94/14670, K.95/291 sayılı karar gereğesinde; 2942 sayılı Yasa'nın 24. maddesinin 2. fıkrasında, 21. maddenin uygulanmasından doğacak anlaşmazlıkların adli yargı yerinde çözümleneceği hükme bağlanmış ise de; sözü edilen maddenin kamulaştırma kararı veren ve onaylanan yetkili merciin kararı ile kamulaştırmadan tek taraflı olarak kısmen veyahutta tamamen vazgeçilmesine ve vazgeçme halinde dava giderleri ile avukatlık ücretine ilişkin olduğu, vazgeçmenin var olup olmadığı, yasada öngörülen koşulları içerip içermediği hususlarına münhasır olup, esas yönünden hukuka aykırı olup olmadığını kapsamadığı yönündeki gerekçe uyarınca mahkemenin görevsiz olduğuna karar vermiş ve 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi

.../...

uyarınca görevli yargı yerinin belli edilmesi istemiyle, 95/552 sayılı dosyayı 27.10.1995 tarihli yazı ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Zafer Kantarcıoğlu, Görsoy Gönenç, Dr. Erol Alpar ve Ertuğrul Takanın katılmaları ile yaptığı 12.2.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlunun adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Kamulaştırılıp tapuya tescili yapıldıktan sonra idarece aynı taşınmaz hakkında tek yanlı olarak tesis olunan kamulaştırmanın kaldırılması işleminin, Yasanın verdiği hakkın kötüye kullanılması olduğu ileri sürülerek buna ilişkin encümen kararının iptali istenilmektedir.

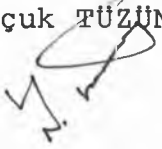
2942 sayılı Yasa'nın 21. maddesinde: "İdare kamulaştırmanın her safhasında kamulaştırma kararı veren ve onaylayan yetkili merciin kararı ile kamulaştırmadan tek taraflı olarak kısmen veya tamamen vazgeçebilir..." denilmekte; aynı Yasanın 24. maddesinin son fıkrasında da: "...bu madde ile 21., 22., 23. maddeler uygulanmasından doğacak anlaşmazlıklar adli yargıda çözümlenir." hükmü yer almaktadır.

Olayda Belediye Encümeni, 21. maddenin yukarıda açıklanan ve bu madde hükmüyle kendisine tanınmış bulunan yetki sınırları içinde bir karar alarak uygulamaya koymuş bulunmaktadır. Burada açıkca 21. madde kapsamındaki uygulamadan doğan bir anlaşmazlık sözkonusudur. Davacı bu işlemin iptalini istemektedir. Bu anlaşmazlığın çözümlenmesi ise 24. madde hükmü uyarınca adli yargıya aittir. Dava konusu işlemin idari nitelikte ise de yasaların öngördüğü bazı durumlarda kamu hizmetinin özelliği ve gerekleri gözetilerek yine yasalarla istisnai hükümler getirilmiştir. Diğer bir ifadeyle burada özel bir yasa olan Kamulaştırma Yasası'nın, kamu hukuku alanına giren idari nitelikteki işlemlerden doğan uyuşmazlıklara idare mahkemelerinde bakılacağı kuralına, açık bir istisna sözkonusu olmaktadır.

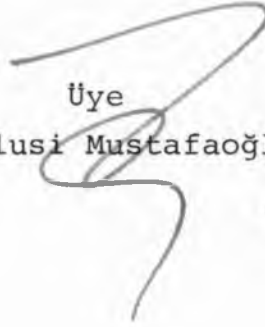
Açıklanan nedenlerle davanın çözümü, 2942 sayılı Yasa'nın 24. maddesi uyarınca adli yargının görevine girdiğinden Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Kayseri 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2247 sayılı Yasanın 19. maddesi uyarınca vaki 24.10.1995 günlü, 790 sayılı başvurusunun reddine, 12.2.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TUZUN

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

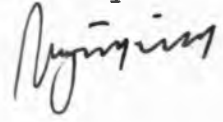
Üye
Süleyman Sezen

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Gürsoy Gönenc

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

Bu kararın kişisel gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

10/10/96